

RECOMANDĂRI

COMISIE

RECOMANDAREA COMISIEI

din 7 mai 2009

cu privire la reglementarea tarifelor de terminare a apelurilor telefonice în rețele fixe și în rețele mobile în UE

(2009/396/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) ⁽¹⁾, în special articolul 19 alineatul (1),

în urma consultării Comitetului pentru comunicații,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2002/21/CE, autoritățile naționale de reglementare (ANR-urile) contribuie la dezvoltarea pieței interne, printre altele, cooperând reciproc și cu Comisia într-un mod transparent pentru a asigura elaborarea unor practici de reglementare unitare. Totuși, în timpul evaluării a mai mult de 850 de proiecte de măsuri notificate în temeiul articolului 7 din Directiva 2002/21/CE, s-a observat că există în continuare incoerențe în reglementarea tarifelor de terminare a apelurilor de voce.
- (2) Deși în majoritatea statelor membre sunt prevăzute anumite forme de tarifare în funcție de costuri, predomină divergențele între măsurile de control al prețului. Varietății de instrumente pentru calcularea costurilor i se adaugă practicile diferite de implementare a acestora. Prin urmare, se măresc diferențele între tarifele de terminare a apelurilor aplicate la nivelul pieței de gros în Uniunea Europeană, ele putând fi numai parțial explicate de specificitățile naționale. Grupul european al autorităților de reglementare (ERG) instituit prin Decizia 2002/627/CE a Comisiei ⁽²⁾ a recunoscut acest fapt în

poziția sa comună cu privire la simetria tarifelor de terminare a apelurilor telefonice în rețele fixe și la simetria tarifelor de terminare a apelurilor telefonice în rețele mobile. În mai multe cazuri, ANR-urile au autorizat aplicarea unor tarife mai ridicate de terminare a apelurilor de către operatorii mai mici ai rețelelor fixe sau mobile pe motiv că aceștia sunt noi intrați pe piață și nu au putut beneficia de economii de scară și/sau sunt supuși unor condiții diferite în ceea ce privește costurile. Aceste asimetrii sunt prezente atât înăuntrul frontierelor naționale, cât și între țări, deși numărul lor scade lent. ERG a recunoscut în poziția sa comună că tarifele de terminare a apelurilor trebuie, în principiu, să fie simetrice, asimetriile necesitând justificări adecvate.

- (3) Divergențele semnificative la nivelul reglementării tarifelor de terminare a apelurilor telefonice în rețelele fixe și în rețelele mobile creează distorsiuni grave ale concurenței. Situația de pe piața terminării apelurilor este aceea a unui acces bidirecțional în care se presupune că ambii operatori de interconectare beneficiază de acordul existent în acest sens, dar, deoarece acești operatori se află în același timp în concurență pentru abonați, ratele de terminare a apelurilor pot avea implicații strategice și concurențiale importante. Atunci când ratele de terminare a apelurilor sunt fixate la un nivel care depășește costurile eficiente, se creează transferuri substanțiale între piețele de telefonie fixă și mobilă și consumatori. În plus de aceasta, pe piețele în care operatorii dețin cote de piață asimetrice, se poate ajunge la plata unor sume importante de la micii concurenți spre concurenții mai mari. În plus, nivelul absolut al tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele mobile rămâne ridicat într-o serie de state membre în comparație cu tarifele practicate în alte țări din afara Uniunii Europene, precum și în comparație cu tarifele de terminare a apelurilor în rețelele fixe în general, ceea ce se traduce în continuare cu prețuri ridicate, deși în scădere, pentru consumatorii finali. Un tarif ridicat de terminare a apelurilor are tendința de a implica prețuri cu amănuntul ridicate pentru originarea apelurilor și o rată a utilizării proporțional mai scăzută, reducându-se astfel bunăstarea consumatorului.

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 33.

⁽²⁾ JO L 200, 30.7.2002, p. 38.

- (4) Lipsa armonizării, până în prezent, în ceea ce privește aplicarea principiilor contabilității costurilor la piața terminării apelurilor demonstrează necesitatea unei abordări comune care să ofere o securitate juridică mai ridicată și măsuri de stimulare adecvate pentru investitorii potențiali și să reducă povara legislativă suportată de operatorii care acționează în prezent în mai multe state membre. Obiectivul unui cadru legislativ coerent pentru piețele de terminare a apelurilor este clar, este recunoscut de ANR-uri și a fost menționat în mod repetat de către Comisie în cadrul evaluării propunerilor de măsuri în temeiul articolului 7 din Directiva 2002/21/CE.
- (5) Anumite prevederi ale cadrului legislativ pentru rețelele și serviciile de comunicare electronică impun implementarea mecanismelor contabilității costurilor și a obligațiilor de control al prețurilor necesare și adecvate; este vorba mai ales de articolele 9, 11 și 13 coroborate cu considerentul 20 din Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul) ⁽¹⁾.
- (6) Recomandarea 2005/698/CE a Comisiei din 19 septembrie 2005 privind separarea contabilă și contabilitatea costurilor în temeiul cadrului reglementar al comunicațiilor electronice ⁽²⁾ a prevăzut un cadru pentru o aplicare coerentă a prevederilor specifice referitoare la contabilitatea costurilor și separarea contabilă, în vederea ameliorării transparenței sistemului contabil de reglementare, a metodelor, precum și a procedurilor de audit și raportare spre beneficiul tuturor părților implicate.
- (7) Serviciul furnizat la nivelul pieței de gros de terminare a apelurilor de voce este serviciul necesar pentru terminarea apelurilor la puncte fixe (în rețele fixe) sau la abonați (în rețele mobile). Sistemul de tarifyare din UE se bazează pe principiul „Calling Party Network Pays” (adică rețeaua părții apelante plătește), ceea ce înseamnă că tariful de terminare este stabilit de rețeaua apelată și plătit de rețeaua apelantă. Acest serviciu nu îi este facturat apelatului și acesta nu are, în general, niciun motiv de a reacționa la prețul de terminare stabilit de furnizorul său de rețea. În acest context, tarifyarea excesivă este preocuparea principală, în materie de concurență, a autorităților de reglementare. Prețurile ridicate de terminare a apelurilor sunt recuperate, în final, prin impunerea utilizatorilor finali a unor tarifyare mai ridicate pentru apeluri. Având în vedere situația de acces bidirecțional a piețelor de terminare a apelurilor, alte probleme potențiale de concurență includ subvenționarea încrucișată între operatori. Aceste probleme potențiale de concurență apar atât pe piața terminării apelurilor în rețele fixe, cât și pe cea în rețele mobile. Astfel, având în vedere capacitatea și motivația operatorilor de terminare a apelurilor de a ridica în mod substanțial prețurile peste costuri, tarifyarea în funcție de costuri este considerată ca fiind cea mai potrivită măsură pentru a rezolva această problemă pe termen mediu.
- Considerentul 20 din Directiva 2002/19/CE menționează că metoda de recuperare a costurilor trebuie să fie adaptată situației. Având în vedere caracteristicile specifice ale piețelor de terminare a apelurilor și problemele asociate legate de concurență și de distribuție, Comisia a recunoscut de multă vreme că stabilirea unei abordări comune bazate pe un standard de cost eficient și pe aplicarea unor tarifyare simetrice de terminare a apelurilor ar promova eficiența și concurența sustenabilă și ar maximiza beneficiile consumatorilor din punct de vedere al prețului și al ofertelor de servicii.
- (8) În conformitate cu articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2002/21/CE, statele membre se asigură că, la îndeplinirea sarcinilor de reglementare prevăzute de directiva în cauză și de directivele specifice, în special cele menite să asigure o concurență efectivă, ANR-urile țin cât mai mult seama de faptul că este de dorit ca reglementările să fie neutre din punct de vedere tehnologic. Articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2002/21/CE impune, de asemenea, ANR-urilor să promoveze concurența, printre altele, prin garantarea unui beneficiu maxim utilizatorilor în termeni de alegere, preț și calitate a serviciilor și asigurându-se că nu există nici un fel de denaturare sau restricție a concurenței. Pentru a realiza aceste obiective, precum și o aplicare consecventă în toate statele membre, tarifyarele de terminare reglementate trebuie reduse, cât mai repede, la nivelul costurilor unui operator eficient.
- (9) Într-un mediu competitiv, operatorii ar concura pe baza costurilor curente și nu ar fi compensați pentru costurile suportate din cauza unor ineficiențe. Datele referitoare la costurile istorice trebuie, prin urmare, convertite în costuri curente pentru a reflecta costurile unui operator eficient care utilizează o tehnologie modernă.
- (10) Operatorii compensați pentru costurile reale suportate pentru terminarea apelurilor au o motivație scăzută să amelioreze eficacitatea. Implementarea unui model bottom-up este coerentă cu conceptul dezvoltării unei rețele pentru un operator eficient, iar modelul economic/tehnic de rețea eficientă este construit cu ajutorul costurilor curente. Acesta reflectă mai degrabă cantitatea de echipamente necesară, și nu cantitatea efectiv furnizată, și ignoră costurile moștenite.
- (11) Având în vedere faptul că un model bottom-up se bazează în cea mai mare parte pe date derivate – de exemplu costurile de rețea sunt calculate pe baza informațiilor de la vânzătorii de echipamente –, autoritățile de reglementare ar putea dori coroborarea rezultatelor unui model bottom-up cu rezultatele unui model top-down, pentru a produce rezultate cât mai fiabile posibil și pentru a evita discrepanțele prea mari între cheltuielile de exploatare, costul investițiilor și repartitia costurilor între un operator ipotetic și unul real. Pentru a identifica și ameliora eventualele deficiențe ale modelului bottom-up, cum ar fi asimetria informației, ANR trebuie să compare rezultatele abordării prin modelizarea bottom-up cu cele obținute printr-un model corespondent top-down care folosește date verificate.

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 7.

⁽²⁾ JO L 266, 11.10.2005, p. 64.

- (12) Modelul costului trebuie să se bazeze pe alegerea tehnologiilor eficiente, disponibile pe durata prevăzută de model, în măsura în care acestea pot fi identificate. De aceea, un model bottom-up elaborat în prezent ar putea, în principiu, să plece de la ipoteza că rețelele de bază pentru rețelele fixe fac parte din următoarea generație de rețele (NGN). Modelul bottom-up pentru rețelele mobile ar trebui să plece de la ipoteza unei combinații între 2G și 3G pentru partea de acces a rețelei conform situației anticipate, în timp ce partea de bază a rețelei ar putea să se întemeieze pe NGN.
- (13) Având în vedere caracteristicile particulare ale piețelor de terminare a apelurilor, costurile serviciilor de terminare a apelurilor trebuie să fie calculate pe baza unui model de costuri incrementale pe termen lung (LRIC). Într-un model LRIC, toate costurile sunt variabile și, deoarece se presupune că toate activele sunt înlocuite pe termen lung, fixarea cheltuielilor pe baza LRIC permite recuperarea eficientă a costurilor. Modelele LRIC includ numai acele costuri generate de furnizarea unei prestări suplimentare definite. O abordare a costurilor incrementale care atribuie numai costurile generate eficient, care nu ar fi suportate dacă serviciul inclus în prestarea suplimentară nu ar mai fi furnizat (adică costurile evitabile) promovează producția și consumul eficiente și minimizează denaturările potențiale ale concurenței. Cu cât ratele de terminare a apelurilor se îndepărtează mai mult de costurile incrementale, cu atât vor fi mai mari denaturările concurenței între piețele de telefonie fixă și mobilă și/sau între operatorii cu cote de piață asimetrice și fluxurile de trafic. De aceea este justificată aplicarea unei abordări LRIC pure, conform căreia prestarea suplimentară este serviciul de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros și care include numai costurile evitabile. O abordare LRIC ar permite și recuperarea tuturor costurilor fixe și variabile (din moment ce se consideră că pe termen lung costurile fixe vor deveni variabile), care se adaugă furnizării serviciului de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros, facilitând astfel recuperarea eficientă a costurilor.
- (14) Costurile evitabile reprezintă diferența dintre costurile totale identificate pe termen lung ale unui operator care furnizează gama sa completă de servicii și costurile totale identificate pe termen lung ale unui operator care furnizează gama sa completă de servicii, cu excepția serviciului de terminare a apelurilor furnizat părților terțe la nivelul pieței de gros (adică costul separat al unui operator care nu oferă părților terțe serviciul de terminare). Pentru asigurarea unei atribuirii adecvate a costurilor, trebuie făcută distincția între cele legate de trafic – adică toate costurile fixe și variabile care cresc cu nivelul traficului – și cele nelegate de trafic – adică toate costurile care nu cresc atunci când crește traficul. Pentru identificarea costurilor evitabile care corespund serviciului de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros, costurile nelegate de trafic trebuie ignorate. Apoi, poate fi indicată atribuirea costurilor legate de trafic mai întâi altor servicii (cum ar fi originarea apelurilor, SMS, MMS, bandă largă, linii închiriate etc.), serviciul de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros fiind luat în considerare abia la sfârșit. Costurile atribuite serviciului de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros trebuie, astfel, să fie egale cu costurile suplimentare generate de furnizarea serviciului. Prin urmare, contabilizarea costurilor bazată pe abordarea LRIC pentru serviciile de terminare a apelurilor furnizate la nivelul pieței de gros a telefoniei fixe și mobile trebuie să permită numai recuperarea costurilor care ar putea fi evitate dacă un serviciu de terminare a apelurilor nu ar mai fi furnizat părților terțe la nivelul pieței de gros.
- (15) Se poate observa că terminarea apelurilor este un serviciu care generează beneficii atât pentru partea apelantă, cât și pentru partea apelată (dacă apelatul nu ar realiza un beneficiu, el nu ar accepta apelul), ceea ce sugerează că ambele părți contribuie la generarea costurilor. Utilizarea principiului ocazionării costurilor pentru stabilirea prețurilor în funcție de costuri ar sugera că acestea din urmă trebuie suportate de cel care le-a generat. Având în vedere caracterul bilateral al piețelor de terminare a apelurilor cu costuri generate de două părți, nu toate costurile aferente trebuie recuperate prin tarifele reglementate de terminare a apelurilor, la nivelul pieței de gros. În sensul prezentei recomandări, însă, se pot recupera prin tarifele la nivelul pieței de gros toate costurile evitabile ale serviciului de terminare a apelurilor furnizat pe piața de gros, adică toate costurile care cresc odată cu creșterea traficului de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros.
- (16) La stabilirea tarifelor de terminare a apelurilor, orice deviație de la nivelul unic al costului eficient trebuie justificată de diferențe obiective de cost care nu pot fi controlate de operator. În cazul rețelelor fixe nu a fost identificată nicio astfel de diferență obiectivă de cost care să fie în afara controlului operatorului. În cazul rețelelor mobile, o repartitie inegală a frecvențelor poate fi considerată un factor exogen care generează diferențe ale costurilor unitare între operatorii de telefonie mobilă. Diferențe exogene de cost pot apărea atunci când repartizarea frecvențelor nu s-a realizat cu ajutorul unor mecanisme bazate pe principiile pieței, ci pe baza unui proces secvențial de acordare a licențelor. Atunci când repartizarea frecvențelor se realizează cu ajutorul unui mecanism bazat pe principiile pieței cum ar fi licitația sau atunci când există o piață secundară, diferențele de cost datorate frecvențelor sunt generate într-un mod mai intrinsec și este posibilă reducerea lor semnificativă sau eliminarea lor.
- (17) Noii intrați pe piețele de telefonie mobilă riscă să aibă și costuri unitare mai ridicate pentru o perioadă de tranziție, până când ating nivelul minim de eficiență. În astfel de situații, după ce au identificat existența unor obstacole pentru intrarea și dezvoltarea pe piața cu amănuntul, ANR-urile le pot permite acestora să își recupereze costurile incrementale mai ridicate față de cele ale operatorului modelizat, în decursul unei perioade de tranziție de până la patru ani de la intrarea pe piață. Este rezonabil să se prevadă o perioadă de patru ani pentru eliminarea treptată a asimetriilor, în baza poziției comune a ERG și potrivit estimării conform

căreia pe piața telefoniei mobile ar fi necesari trei-patru ani după intrarea pe piață pentru a se ajunge la o cotă de piață între 15 și 20 % care să se apropie, astfel, de nivelul minim de eficiență. Aceasta diferă de situația noilor intrați pe piețele de telefonie fixă, care au posibilitatea de a obține costuri unitare scăzute concentrându-și rețelele asupra unor legături cu o densitate ridicată în anumite zone geografice și/sau prin închirierea de inputuri pertinente în rețea de la operatorii istorici.

- (18) Abordarea preferată este o metodă de amortizare care să reflecte valoarea economică a unui activ. Totuși, dacă nu este posibilă elaborarea unui model fiabil de amortizare economică, alte abordări sunt posibile, inclusiv metoda de amortizare liniară, anuitățile sau anuitățile variabile. Criteriul pentru a alege între abordările alternative este cât de mult se apropie acestea de evaluarea economică a amortizării. Astfel, dacă nu este posibilă elaborarea unui model fiabil de amortizare economică, profilul amortizării fiecărui activ principal al modelului bottom-up trebuie examinat separat și trebuie aleasă abordarea care generează un profil de amortizare similar cu cel al amortizării economice.

- (19) În ceea ce privește nivelul de eficiență, piețelor de telefonie fixă și mobilă li se aplică considerente diferite. Nivelul minim de eficiență poate fi atins la niveluri diferite în sectorul telefoniei fixe și în cel al telefoniei mobile, aceasta depinzând de diversele cadre reglementare și comerciale care li se aplică fiecăruia.

- (20) Atunci când reglementează tarifele de terminare la nivelul pieței de gros, ANR-urile nu trebuie să împiedice operatorii să adopte acorduri alternative pentru schimbarea traficului de terminare pe viitor, în măsura în care aceste acorduri sunt coerente cu principiile pieței concurențiale.

- (21) O perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2012 este considerată ca suficient de lungă pentru a permite, pe de o parte, ANR-urilor să implementeze modelul costului și, pe de altă parte, operatorilor să-și adapteze planul de afaceri în consecință, răspunzând în același timp nevoii urgente de a garanta consumatorilor un beneficiu maxim în termen de tarife eficiente de terminare bazate pe costuri.

- (22) Pentru ANR-urile cu resurse limitate, ar putea fi necesară, în mod excepțional, o perioadă suplimentară de tranziție pentru pregătirea modelului recomandat al costului. În astfel de circumstanțe, dacă o ANR poate demonstra că o metodă (de exemplu analiza comparativă) diferită de modelul bottom-up LRIC bazat pe costurile curente duce la rezultate coerente cu această recomandare și compatibile, din punct de vedere al eficienței, cu rezultatele generate de o piață competitivă, ea ar putea lua în

calcul stabilirea unor prețuri provizorii pe baza acestei metode alternative până la 1 iulie 2014. ANR-urile care dispun de resurse limitate și pentru care ar fi cu adevărat disproporționată aplicarea metodei recomandate pentru calcularea costului după această dată pot continua să aplice o metodă alternativă până la revizuirea prezentei recomandări, cu excepția cazului în care organismul instituit pentru cooperarea dintre ANR-uri și Comisie, inclusiv grupurile de lucru aferente, furnizează sprijin practic și orientări suficiente pentru a compensa limitarea respectivă a resurselor și, în particular, costul implementării metodei recomandate. Rezultatele generate prin metode alternative nu trebuie să depășească media tarifelor de terminare a apelurilor stabilite de acele ANR-uri care implementează metoda recomandată pentru calcularea costului.

- (23) Prezenta recomandare a făcut obiectul unei proceduri de consultare publică,

RECOMANDĂ:

1. Atunci când autoritățile naționale de reglementare (ANR-urile) impun, în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2002/19/CE, obligații de control al prețurilor operatorilor desemnați de ANR-uri ca deținători de putere semnificativă pe piețele de gros ale serviciilor de terminare a apelurilor de voce în rețelele de telefonie publică (denumite în continuare „piețele terminării apelurilor în rețele fixe și în rețele mobile”) în urma unor analize ale pieței realizate în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE, ANR-urile trebuie să fixeze tarife de terminare a apelurilor pe baza costurilor suportate de un operator eficient. Aceasta implică și simetria tarifelor respective. În acest scop, ANR-urile trebuie să procedeze în modul descris în cele ce urmează.
2. Se recomandă întemeierea evaluării costurilor eficiente pe costurile curente și utilizarea unei abordări prin modelizarea bottom-up bazată pe costurile incrementale pe termen lung (LRIC) drept metodă pertinentă pentru calcularea costurilor.
3. ANR-urile pot compara rezultatele abordării prin modelizarea bottom-up cu cele ale unui model top-down care utilizează date verificate, pentru a controla și ameliora fiabilitatea rezultatelor, și pot efectua ajustările implicate.
4. Modelul costului trebuie să se bazeze pe tehnologiile eficiente, disponibile pe durata prevăzută de model. Partea de bază a rețelelor fixe și a rețelelor mobile ar putea, în principiu, să facă parte din următoarea generație de rețele (NGN). Partea de acces a rețelelor mobile ar trebui, de asemenea, să se bazeze pe o combinație de telefonie 2G și 3G.

5. Diferitele categorii de costuri la care se fac referiri în acest document sunt definite după cum urmează:

(a) „costurile incrementale” sunt acele costuri care pot fi evitate dacă o anumită prestare suplimentară nu mai este furnizată (denumite și costuri evitabile);

(b) „costurile legate de trafic” sunt toate acele costuri fixe și variabile care cresc atunci când crește traficul.

6. În cadrul modelului LRIC, prestările suplimentare relevante trebuie definite ca serviciul de terminare a apelurilor de voce furnizat părților terțe la nivelul pieței de gros. Aceasta implică faptul că, pentru evaluarea costurilor incrementale, ANR-urile trebuie să determine diferența dintre costurile totale pe termen lung ale unui operator care furnizează gama sa completă de servicii și costurile totale pe termen lung ale acestui operator în absența serviciului de terminare a apelurilor furnizat părților terțe la nivelul pieței de gros. Trebuie făcută o distincție între costurile legate de trafic și costurile nelegate de trafic, acestea din urmă trebuind ignorate atunci când se calculează tarifele de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros. Abordarea recomandată în vederea identificării costurilor incrementale pertinente ar fi atribuirea costurilor legate de trafic mai întâi altor servicii decât celui de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros, pentru ca acestuia din urmă să i se atribuie, în final, doar costurile reziduale legate de trafic. Aceasta implică alocarea serviciilor reglementate de terminare a apelurilor numai a acelor costuri care ar fi putut fi evitate dacă serviciul de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros nu ar mai fi fost furnizat părților terțe. Principiile pentru calcularea serviciului suplimentar, furnizat la nivelul pieței de gros, de terminare a apelurilor în rețelele fixe și, respectiv, în rețelele mobile sunt detaliate în anexă.

7. Abordarea recomandată cu privire la amortizarea activelor este amortizarea economică, atunci când această este posibilă.

8. Atunci când decide asupra scăării adecvate a eficienței a operatorului modelizat, ANR-urile trebuie să țină cont de principiile pentru definirea unei scale ale eficienței adecvate rețelelor mobile și fixe de terminare a apelurilor, astfel cum sunt definite în anexă.

9. În cadrul determinării nivelului costului eficient, orice deviație de la principiile sus-menționate trebuie justificată prin diferențe obiective de cost care nu pot fi controlate de operatorul în cauză. Astfel de diferențe obiective de cost

pot apărea pe piața terminării apelurilor în rețelele mobile ca urmare a unei repartiții inegale a frecvențelor. În măsura în care frecvențele suplimentare achiziționate în vederea furnizării la nivelul pieței de gros a serviciului de terminare a apelurilor sunt incluse în modelul costului, ANR-urile trebuie să revizuiască în mod regulat diferențele obiective de cost, determinând, printre altele, dacă, pe o bază estimativă, frecvențe suplimentare ar putea deveni disponibile prin procese de atribuire bazate pe principiile pieței care ar duce la dispariția diferențelor de cost rezultate din repartizarea existentă, sau dacă acest dezavantaj relativ în termen de cost se reduce în timp odată cu creșterea volumelor ultimilor intrați.

10. Dacă se poate demonstra că un nou intrat pe piața telefoniei mobile care își desfășoară activitatea sub nivelul minim de eficiență suportă costuri unitare incrementale mai mari decât cele ale operatorului modelizat, după ce au identificat existența unor obstacole pentru intrarea și dezvoltarea pe piața cu amănuntul, ANR-urile pot permite recuperarea acestor costuri superioare pe durata unei perioade de tranziție, prin tarife reglementate de terminare a apelurilor. O astfel de perioadă nu trebuie să depășească patru ani de la intrarea pe piață.

11. Prezenta recomandare nu aduce atingere deciziilor reglementare luate anterior de ANR-uri cu privire la problemele ridicate de aceasta. Cu toate acestea, ANR-urile trebuie să se asigure că, până la 31 decembrie 2012, tarifele de terminare a apelurilor sunt implementate simetric și eficient în ceea ce privește costurile, în funcție de diferențele obiective de cost identificate în conformitate cu punctele 9 și 10.

12. În condiții excepționale în care o ANR nu are capacitatea, în special din cauza resurselor limitate, de a finaliza la timp modelul recomandat al costului și poate demonstra că o metodă diferită de modelul bottom-up LRIC bazat pe costurile curente duce la rezultate coerente cu această recomandare și compatibile, din punct de vedere al eficienței, cu rezultatele generate de o piață competitivă, ea ar putea lua în calcul stabilirea unor prețuri provizorii pe baza acestei metode alternative până la 1 iulie 2014. ANR-urile care dispun de resurse limitate și pentru care ar fi cu adevărat disproporționată aplicarea metodei recomandate pentru calcularea costului după această dată pot continua să aplice o metodă alternativă până la revizuirea prezentei recomandări, cu excepția cazului în care organismul instituit pentru cooperarea dintre ANR-uri și Comisie, inclusiv grupurile de lucru aferente, furnizează sprijin practic și orientări suficiente pentru a compensa limitarea respectivă a resurselor și, în particular, costul implementării metodei recomandate. Rezultatele generate prin metode alternative nu trebuie să depășească media tarifelor de terminare a apelurilor stabilite de acele ANR-uri care implementează metoda recomandată pentru calcularea costului.

13. Prezenta recomandare va fi revizuită cel târziu la patru ani după data aplicării.

14. Prezenta recomandare se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 7 mai 2009.

Pentru Comisie
Viviane REDING
Membru al Comisiei

ANEXĂ

Principiile de calcul al tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele fixe la nivelul pieței de gros

Costurile incrementale pertinente (adică costurile evitabile) ale unui serviciu de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros reprezintă diferența dintre costurile totale pe termen lung ale unui operator care furnizează gama sa completă de servicii și costurile totale pe termen lung ale acestui operator când acesta nu furnizează părților terțe serviciul de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros.

Trebuie făcută o distincție între costurile legate de trafic și cele nelegate de trafic pentru a se garanta atribuirea corectă a acestor costuri. Costurile nelegate de trafic trebuie ignorate atunci când se calculează tarifele de gros de terminare a apelurilor. Dintre costurile legate de trafic, trebuie atribuite prestării suplimentare de terminare a apelurilor numai acelea care ar putea fi evitate în absența furnizării unui serviciu de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros. Aceste costuri evitabile pot fi calculate prin alocarea costurilor legate de trafic mai întâi altor servicii decât celui de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros (cum ar fi originarea apelurilor, serviciile de date mobile, IPTV etc.), numai costurile reziduale legate de trafic fiind alocate serviciului de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros.

Din oficiu, demarcația între costurile legate de trafic și cele nelegate de acesta este reprezentată de primul punct de concentrare a traficului. Într-o rețea PSTN acest punct ar trebui să se situeze, în mod normal, în amonte de cartea de linii, în concentrator (distant). Echivalentul pe o NGN pe bandă largă este cartea de linii în DSLAM/MSAN⁽¹⁾. Atunci când DSLAM/MSAN se situează într-un cabinet stradal, trebuie identificat dacă bucla din amonte, dintre cutie și comutator/repartitorul principal (MDF) este un mediu comun și trebuie tratată ca parte a categoriei de costuri legate de trafic, caz în care punctul de demarcare între costurile legate și cele nelegate de trafic va fi situat în cabinetul stradal. Dacă o capacitate dedicată este alocată serviciului de terminare a apelurilor de voce fără o raportare la tehnologia utilizată, atunci punctul de demarcație rămâne la nivelul concentratorului (distant).

În conformitate cu abordarea descrisă mai sus, exemple de costuri care ar fi incluse în serviciul suplimentar de terminare a apelurilor ar include capacitatea suplimentară de rețea necesară transportului de trafic suplimentar de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros (de exemplu, infrastructura adițională de rețea în măsura în care este justificată de necesitatea de a crește capacitatea în scopul suportării traficului suplimentar de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros), precum și costurile comerciale suplimentare de gros legate în mod direct de furnizarea către părțile terțe, la nivelul pieței de gros, a serviciului de terminare a apelurilor.

Pentru a determina nivelul de eficiență al unui operator în scopurile modelului costului, ANR-urile trebuie să ia în considerare faptul că, în rețelele fixe, operatorii au posibilitatea de a-și construi rețelele în anumite zone geografice și de a se concentra asupra unor legături cu o densitate ridicată și/sau să închirieze inputuri pertinente în rețea de la operatorii istorici. Atunci când definesc nivelul unic de eficiență, ANR-urile trebuie să țină cont de necesitatea promovării unui acces eficace, recunoscând în același timp că, în anumite condiții, micii operatori pot furniza servicii la costuri unitare mai scăzute în zone geografice mai restrânse. De asemenea, se poate presupune că micii operatori care nu pot beneficia de aceleași avantaje de scară în zone geografice mai extinse ca și marii operatori, pot mai degrabă achiziționa inputuri de gros decât să furnizeze ei înșiși serviciile de terminare.

Principiile de calcul al tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele mobile la nivelul pieței de gros

Costurile incrementale pertinente (adică costurile evitabile) ale unui serviciu de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros reprezintă diferența dintre costurile totale pe termen lung ale unui operator care furnizează gama sa completă de servicii și costurile totale pe termen lung ale unui operator care nu furnizează părților terțe serviciul de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros.

Trebuie făcută o distincție între costurile legate de trafic și cele nelegate de trafic pentru a se garanta atribuirea corectă a acestor costuri. Costurile nelegate de trafic trebuie ignorate atunci când se calculează tarifele de gros de terminare a apelurilor. Dintre costurile legate de trafic, trebuie atribuite prestării suplimentare de terminare a apelurilor numai acelea care ar putea fi evitate în absența furnizării unui serviciu de terminare a apelurilor la nivelul pieței de gros. Aceste costuri evitabile pot fi calculate prin alocarea costurilor legate de trafic mai întâi altor servicii decât celui de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros (cum ar fi originarea apelurilor, SMS, MMS etc.), fiind alocate serviciului de terminare a apelurilor furnizat la nivelul pieței de gros numai costurile reziduale legate de trafic.

Costurile terminalului și ale cartelei SIM nu sunt legate de trafic și trebuie excluse din modelul de calculare a costurilor pentru serviciile de terminare a apelurilor furnizate la nivelul pieței de gros.

Gradul de acoperire este cel mai bine descris prin aptitudinea sau posibilitatea de a efectua un apel unic din orice punct al rețelei într-un anumit moment, termenul de capacitate însemnând costurile adiționale de rețea necesare pentru suportarea nivelului crescător de trafic. Necesitatea de a furniza abonaților o astfel de acoperire generează costuri nelegate de trafic care nu trebuie atribuite furnizării suplimentare, la nivelul pieței de gros, a serviciului de terminare a apelurilor. Investițiile în piețe mature de rețele mobile sunt mai degrabă justificate de creșterea capacității și de elaborarea unor noi servicii care trebuie să se reflecte în modelul costului. Costul incremental al serviciilor de terminare a apelurilor furnizate la nivelul pieței de gros trebuie, prin urmare, să excludă costurile aferente acoperirii și să includă costurile aferente capacității suplimentare, în măsura în care acestea sunt generate de furnizarea unor servicii de terminare a apelurilor de voce la nivelul pieței de gros.

⁽¹⁾ Multiplexor de acces pentru linia digitală de abonat/Nod de acces multiservicii.

Costurile utilizării frecvențelor (autorizația de conservare și utilizare a frecvențelor) suferite ca urmare a furnizării abonaților rețelei de servicii la nivelul pieței cu amănuntul sunt determinate, la început, de numărul de abonați, nefiind, deci, legate de trafic și nu trebuie luate în considerare atunci când se calculează furnizarea suplimentară, la nivelul pieței de gros, a serviciului de terminare a apelurilor. Costurile achiziționării unor frecvențe suplimentare în vederea creșterii capacității (peste minimumul necesar furnizării de servicii abonaților, la nivelul pieței cu amănuntul) în scopul suportării traficului suplimentar care rezultă din furnizarea serviciului, la nivelul pieței de gros, de terminare a apelurilor de voce trebuie incluse, atunci când este posibil, pe baza costurilor de oportunitate previzionate.

În conformitate cu abordarea descrisă mai sus, exemplele de costuri care ar fi incluse în serviciul suplimentar de terminare a apelurilor ar include capacitatea suplimentară de rețea necesară transportului de trafic suplimentar la nivelul pieței de gros (de exemplu infrastructura adițională de rețea în măsura în care este justificată de necesitatea de a crește capacitatea în scopul suportării traficului suplimentar la nivelul pieței de gros). Astfel de costuri legate de rețea ar putea include centrele adiționale de comutare ale serviciilor mobile (MSCs adiționale) sau rețeaua principală absolut necesară pentru transportul traficului de terminare a apelurilor spre părțile terțe. De asemenea, atunci când unele elemente ale rețelei sunt partajate în scopul de a furniza servicii de origine și de terminare a apelurilor, cum ar fi stațiile de bază de telefonie mobilă sau stațiile de emisie-recepție de bază (BTS), aceste elemente sunt incluse în modelul costului de terminare a apelurilor în măsura în care sunt necesare pentru capacitatea suplimentară de care este nevoie pentru transportul traficului de terminare a apelurilor spre părțile terțe. În plus, costurile suplimentare aferente frecvențelor și costurile comerciale suplimentare de gros legate în mod direct de furnizarea părților terțe, la nivelul pieței de gros, a serviciului de terminare a apelurilor, ar fi, de asemenea, luate în considerare. Aceasta implică faptul că costurile aferente acoperirii, costurile generale inevitabile și costurile comerciale de la nivelul pieței cu amănuntul nu sunt incluse.

Pentru determinarea nivelului minim de eficiență în scopurile modelului costului și având în vedere evoluția cotelor de piață într-un anumit număr de state membre ale UE, abordarea recomandată este fixarea acestui nivel la o cotă de piață de 20 %. Se poate presupune că operatorii telefoniei mobile care au intrat pe piață vor face eforturi pentru maximizarea eficienței și veniturilor și vor fi, astfel, capabili de a atinge o cotă minimă de piață de 20 %. În cazul în care o ANR poate demonstra că pe teritoriul statului membru respectiv condițiile de piață implică un nivel minim de eficiență diferit, atunci ea se poate abate de la abordarea recomandată.
